

EXPRES ZAGŁĘBIA

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

GENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetry przed tekstem 50 groszy, w tekście 35 groszy, za tekstem 15 groszy. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc. drożej. Drobiazgi ogłoszenia po 5—10 groszy za wyraz. Najmniej 1 zł.

Wydawca: H. Mensiorska—Redaktor: W. Mensiorski

FILJE:

Będzin, hotel Bristol; Grodziec ulica Kościuszki; Zawiercie, ulica 3-go Maja 1.

Prenumerata wynosi miesięcznie **zł. 1.50.**

Adres redakcji i administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego
Telefon redakcji i administracji: 4-97, telefon mieszkalny redaktora: 6-92, telefon drukarni: 84 Będzin.

Sejm, senat, rząd.

Budżet min. komunikacji.

WARSZAWA, 9 marca. Na posiedzeniu senatu sen. Siedlecki referował budżet ministerjum komunikacji. Mówca stwierdza, że jest niezbitą prawdą coraz lepsze funkcjonowanie kolei państwowych, które dają już dochód.

Uposażenie pracowników kolejowych jest jednak niedostateczne, a najpilniejszym jest naprawienie krzywdy, wyrządzonej długoletnim pracownikiem nieetatowym, których zwolniono bez odszkodowania.

Omawiano możliwość przeprowadzenia oszczędności, widzi je referent w dwóch dziedzinach: opale i naprawie taboru.

Mówca podnosi duże różnice w kosztach naprawy we własnych warsztatach w porównaniu do prywatnych lub obcych. Niemcy wycofują parowóz po 18 latach użycia. Gdybyśmy przyjęli normę 25 lat, musielibyśmy wycofać 1000 parowozów, niektóre bowiem mają po 45 lat.

Mówiąc o rozmieszczeniu państwowych warsztatów kolejowych mówca podnosi, że są one położone przeważnie w pobliżu granicy, należy więc

przeprowadzić planowe rozmieszczenie. To samo dotyczy równomierności rozmieszczenia służby kolejowej. Na niektórych stacjach jest nadmiar personelu, na innych brak.

Dla potanienia przewozu wskazana jest budowa linii Wieluń — Inowrocław — Toruń — Ostrołęka. Referent podnosi następnie konieczność sporządzania inwentarza kolejowego.

Komisja senacka sprowadziła do budżetu 2 zmiany. Zmiany dotyczą zmniejszenia czynszu za najem taborów o pół miliona zł. i przekazanie tej sumy na rzecz warsztatów głównych i innych zakładów.

Najważniejsze rezolucje domagają się uproszczenia formalności przy nadawaniu towarów, zaniechanie uprzywilejowanych kontrahentów przy dostawach, przeprowadzenia bocznic kolejowych do pewnych złoży kamienia, utworzenia podsekretariatu stanu dla lotnictwa cywilnego, wreszcie opracowania ustawy o min. komunikacji, któremu by podlegały koleje, poczty i telegrafy oraz roboty publiczne.

555 bezkarnych agitatorów na okres przedwyborczy

Niezwykły projekt asekuracji nietykalności posłów i senatorów po wygaśnięciu mandatów.

WARSZAWA, 9.3. W kołach poselskich omawiają obecnie żywo nowy projekt zmiany konstytucji. Opracował go poseł Kiernik (Piast), który wnosi, aby przepisy o nietykalności poselskiej po wygaśnięciu mandatów, względnie rozwiązaniu ciała ustawodawczego przez prezydenta Rzeczypospolitej, obowiązywały aż do wyborów nowego sejmu i senatu.

Przedłużenie nietykalności ma być oderwane od świadczeń materialnych, wygasa więc pobór djei i prawo wol-

nego przejazdu kolejami, natomiast wniosek o wydanie posłów względnie senatorów poddawane byłoby rozstrzygnięciu sądu najwyższego.

Wniosek p. Kiernika zmierzają widocznie do asekuracji b. członków ciała ustawodawczego w okresie przedwyborczym, przed rygorami, jakiego mógł rząd nakazać względem posłów, którzy w czasie piastowania mandatu zajmowali bezwzględnie stanowisko wobec władzy i państwa.

Niemcy berlińscy i gdańscy niezadowoleni z ligi narodów.

GDAŃSK 9.3. Poranna prasa gdańska stwierdza, że w kołach delegacji gdańskiej i niemieckiej panuje pewne niezadowolenie z powodu dotychczasowych decyzji rady ligi narodów w sprawie utrzymania kosztów wysokiego komisarsza rady ligi oraz w sprawie transportu amunicji przez teren w. m. Gdańska.

„Danziger Zeitung” przypuszcza, że sprawa utrzymania wysokiego komisarsza ligi narodów w Gdańsku nie jest ostatecznie załatwiona i że jeszcze raz zostanie omawiana na jednym z najbliższych sesji rady ligi.

Pismo uważa, że wysoki komisarsz w Gdańsku, odgrywający rolę sędziego rozjemczego

między Polską a Gdańskiem, powinien być opłacany, jak sędzia międzynarodowego trybunału sprawiedliwości w Hadze, przez ligę narodów a nie przez Polskę i Gdańsk.

Co się tyczy przywozu i składowania amunicji dla państw in-

nych, t. zn. nie Polski, to sprawa ta została o tyle załatwiona niepomysłnie z punktu widzenia Gdańska, że nie zakazano wogóle przywozu amunicji dla obcych państw przez teren gdański.

nie widzi dostatecznych podstaw do poruszenia sprawy opróżnienia okupacji nadreńskiej. Sprawa ta zdaniem rządu angielskiego w wypadku sprzyjających okoliczności mogłaby być dyskutowana na normalnej sesji wrześniowej. Jednocześnie lansowana w kołach ligi wiadomość, iż aktualną jest sprawa podjęcia się pośrednictwa przez Chamberlaina i Brianda w niemiecko-polskim zatargu o układ handlowy.

Osadnictwo polskie na ziemi francuskiej.

W Paryżu powstało nowe towarzystwo.

PARYŻ, 9.3. Zawiązano tu towarzystwo rozwoju rolniczego i kolonialnego, którego zadaniem jest zorganizowanie na obszarze Francji i jej kolonii osadnictwa polskiego we

wszelkich formach.

Prezesem towarzystwa został ambasador de Panafieu, wiceprezesem p. Targowski, sekretarzem bar. Lage.

Przejście rabina na prawosławie.

Metropolita bułgarski ochrzcił całą rodzinę rabina.

BUKARESZT, 9.3. [Znany rabin sofijski Rajmund przeszedł wraz z żoną i dziećmi

na prawosławie. Uroczystości chrztu rabina dokonał metropolita cerkwi bułgarskiej.

Z piekła chińskiego.

PEKIN, 9.3. (A. W.) Pertraktacje pomiędzy gen. Czang Tso Linem rokującym w imieniu Mukdena i Pekinu a rządem kantońskim zostały już nawiązane. Czang Tso Lin zażądał jako warunku wstępnego porozumienia usunięcia przez rząd kantoński emisariuszy rządu sowieckiego a w szczególności słynnego Borodina. W wypadku uwzględnienia tych propozycji Czang Tso Lin wyraża gotowość podjęcia rokowań z Kantonem o zjednoczenie narodowe Chin.

PEKIN, 9.3. (A. W.) Mimo istniejących pertraktacji pomiędzy Czang Tso Linem a Kantonem gen. Czang Czu Czang nadal przygotowuje się energicznie do obrony Szanghaju. Między innymi gen. Czang Czu Czang rozpiął wśród mieszkańców Szanghaju pożyczkę w wysokości 1 milj. dol. na koszt obrony miasta. Militarna sytuacja Szanghaju jest obecnie ułatwiona dzięki ulewnej deszczom w okolicy Szanghaju które przekształciły w lepką glinę tereny pod miastem.

Strajk włókienniczy obejmuje 8 tysięcy robotników.

BIELSKO, 9.3 (PAT) We wszystkich prawie fabrykach włókienniczych w Bielsku i Białej wybuchł strajk na tle ekono-

micznym. Strajkuje około 8.000 robotników. W sobotę 12 bm. ma się odbyć zebranie strajkujących.

Pierwsze spotkanie min. Zaleskiego z min. Stresemannem.

GFNEWA, 9.3 (AW) Pierwsze spotkanie pomiędzy ministrami Zaleskim a Stresemannem wyznaczone zostało na dziś na godzinę 5-ą pop. Nie wykluczone jest iż w spotka-

niu tem weźmie udział poseł Rzeszy w Polsce Rauscher. Konferencja wywołała wielkie zainteresowanie i ożywione komentarze kół ligi.

Chamberlain i Briand pośredniczą w niemiecko-polskich rokowaniach.

GENEWA, 9.3 (AW) Wczoraj popołudniu belgijski minister spraw zagranicznych Vandervelde odbył dłuższą konferencję z Stresemannem. Bezpośrednio po tem nastąpiła

konferencja pomiędzy Chamberlainem a Stresemannem po której rozeszły się pogłoski iż rząd angielski w porozumieniu z Francją i Włochami zakomunikował Stresemannowi iż

Gdańsk bierze udział w światowej konferencji gospodarczej.

GDAŃSK, 9.3 (PAT) Jak wiadomo delegacja polska w Genewie zaproponowała radzie ligi narodów, aby zaprosić do udziału w światowej konferencji gospodarczej Wolne Miasto Gdańsk. Na to rada ligi narodów wyraziła zgodę. Wolne Miasto Gdańsk desygnowało jako swego delegata na tą konferencję prezesa izby handlowej w Gdańsku p. Klawittera. Należy on do obozu narod. niem.

Posiedzenie komisji arbitrażowej.

KATOWICE, 9.3 (PAT) Dziś odbyło się posiedzenie komisji arbitrażowej w sprawie wysuniętego w swoim czasie przez robotników żądania podwyżki płac. Komisja załatwiła sprawę odmownie, utrzymując w mocy swe dawniejsze orzeczenia z dnia 18 grudnia ub. roku.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 9. III.

Dolar 8.92.
Akcje B. P. 109.

Giełda zbożowa.

Poznań, 9. III

Zyto 40.00—41.00.
Pszenica 49.50—52.50.
Owies 31.00—32.00.
Ospa pszenna 27.50, żytnia 27.50—28.50.

Przygotowania wojenne.

Francja jest pewna odwetu niemieckiego. Nie za rok, ani za dwa, ale nie później, jak za lat dziesięć — jak przewidują francuscy mężowie stanu.

W roku 1935, a więc za lat niespełna ośm, kończy się okupacja francuska Nadrenji, która mocą ugody nawet wcześniej wrócić może na łono swego faterlandu. Dopóki ten pas ziemi nadreńskiej jest w ręku francuzów, dopóty Francja ma gwarancję, że Niemcy nie uderzą. Z końcem atoli okupacji, Niemcy, żyjąc tylko myślą odwetu, skorzystają z najbliższej sposobności, aby zemścić się za upokarzający ich rok 1918 ty. Dowodzą tego coraz bardziej zwiększające się zbrojenia niemieckie, którym aljanci, mimo wysiłków nadzwyczajnych, tamy położyć nie zdołali, a które obecnie, po zniesieniu aljanckiej kontroli wojskowej, bez przeszkód dalej rozwijać się mogą. Francji przeto nie pozostaje nic innego, jak na zbrojenia niemieckie odpowiedzieć jeszcze większymi zbrojeniami.

W parlamencie francuskim toczyły się debaty w tym względzie, a z głosem ostrzeżenia przed grożącym niebezpieczeństwem wystąpił nawet marszałek Foch, wzywając naród francuski do czujności i ofiarności obywatelskiej na rzecz obrony kraju.

Przedewszystkiem Francja zwiększy swą sprawność wojskową przez skrócenie terminu obowiązkowej służby wojskowej z 18 miesięcy na 12, wskutek czego większa ilość młodzieży francuskiej może

przejsć trening wojskowy. Następnie, wzdłuż granicy niemieckiej pobudowane będą potężne fortyfikacje. Podobnie silne fortyfikacje pobuduje Belgja, która, jak Francja, jest pewna odwetu niemieckiego i ponownej inwazji niemieckiej.

Francja reorganizuje swą artylerję zarówno polową, jak i pozycyjną, buduje nowe tanki, przygotowuje dla piechoty nowego typu karabiny, a zwłaszcza organizuje potężną armję lotniczą.

Jeśli opinja publiczna we Francji i Belgji przewiduje możliwość odwetu niemieckiego w czasie tak krótkim, jak okres dziesięcioletni, to tem większe niebezpieczeństwo odwetu niemieckiego zagraża Polsce.

Jeśli przeciw Francji skrycie, to przeciw Polsce jawnie przygotowują się Niemcy do ofensywy, którą mają nadzieję podjąć wspólnie z Rosją.

Być może, że taktyka niemiecka nie pozwoli sztabowi niemieckiemu rozprawić się najpierw z Polską, a to z obawy przed Francją, która na podstawie sojuszu z Polską, zmuszonaby była zaatakować Niemcy od zachodu.

Do wojny z Francją nie są Niemcy jeszcze przygotowani i mogliby się narazić na klęskę zarówno na wschodzie, jak i na zachodzie.

Do lat dziesięciu atoli będą Niemcy zupełnie już gotowe i każdy rok po 1935-tym będzie niebezpiecznym zarówno dla Francji, jak Belgji i Polski.

Oto zdanie wielu mężów stanu na zachodzie.

„Żyłem z wami, cierpiałem i płakałem z wami...”

Zwłoki J. Słowackiego muszą być najrychlej sprowadzone.

Kiedy dnia 3 kwietnia 1849 r. Juliusz Słowacki zakończył życie, „La Tribune de Pleuples” pismo, redagowane przez Adama Mickiewicza, zamieściło tylko krótką wzmiankę, stwierdzającą, że emigracja polska i sztuka poniosły bolesną stratę przez zgon poety i donoszącą, że zwłoki jego spoczną na cmentarzu Montmartre.

Lakoniczność tej wzmianki, wynikająca z antagonizmu, jaki dzielił obu wieszczów, za życia, była złym prognostykiem na przyszłość. Za dwa lata mija już 80 rocznica śmierci, Juliusza Słowackiego, a zwłoki jego spoczywają nadal na ziemi francuskiej, zamiast leżeć w polskim panteonie — na Wawelu.

Dawno już zdobyliśmy się na sprowadzenie zwłok Mickiewicza, Krasiński spoczął w Opigónorze, wrócił do nas — choć w trumnie — Sienkiewicz, organizujemy uroczystość pochowania zwłok gen. Bema w mauzoleum w Tarnowie, tylko Juliusz Słowacki, nieśmiertelny wieszcz i genialny artysta nie

może spocząć w umiłowanej ziemi.

Sprawa sprowadzenia zwłok Słowackiego powinna okryć rumieńcem wstydu twarz każdego polaka. Już z górą 40 lat temu zawiązał się w Krakowie komitet — i do tej chwili nie zrobiono nic. Nie można wprawdzie winić tych ludzi. Ze Słowacki może spocząć tylko obok Mickiewicza, było jasne dla wszystkich z wyjątkiem... ówczesnego biskupa Krakowskiego, kard. Pużyny. O pochowaniu Słowackiego gdzieś indziej, niż na Wawelu młodzież nie chciała nawet słyszeć, musiano więc akcji zaniechać. Lecz od tej chwili ileż to razy można było podjąć ją na nowol

„Zapomnieliśmy anać — brzmi odezwa komitetu krakowskiego, wydana przed kilku dniami, a podpisana m. in. przez prof. J. Kallenbacha i J. Chrzanowskiego, — co winniśmy temu, który duchowo prowadził Polskę do świetlanej przyszłości, zapomnieliśmy, iż niejedno już pokolenie żyje duchem Słowackiego i że kult

Kino-teatr

„Udziałowy”
Sosnowiec.

Od poniedziałku 7-go do piątku 11-go marca r. b. włącznie
Dawno oczekiwane gwiazdy BEBE DANIELS, BIEARDO CORTEZ
i WALLACE BEERY we wspaniałym wstrząsającym dramacie p. t.

Dzielnica Hańby

Wkrótce!

Raid Kpt. Orlińskiego „ORLE”

Wkrótce!

Jego szerzy się coraz więcej — zapomnieliśmy, że młodzież polska u trumny Weiszca będzie nabierała hartu ducha; — zapomnieliśmy i dlatego Słowacki spoczywa do dnia dzisiejszego na paryskim cmentarzu Montmartre.”

Nadszedł już czas najwyższy, aby spłacić dług pamięci Wieszcza i złożyć jego prochy w katedrze Wawelskiej.

Reformowo — leczniczy Instytut

(Właściciel A. Honisch — Katowice — Wojewódzka 26).
Leczenie chorych na postawie ich

sily życiowej

przezo leczenie pośrednie przez nadesłanie rękopisu, fotografii i włosów

możliwe!

Ustanowienie diety dla chorych i zdrowych.

Najnowszy aparat nerwowo-leczniczy za pomocą

radjo!

Pan Tomaszewski, człowiek śmigiły i zdrowy jak rydz, zdziwił się po przeczytaniu ogłoszenia.

Wiedziony ciekawością,

napisał do Katowic

z prośbą o bliższe szczegóły.

Odpowiedź brzmiała: „Podje muje się wyleczyć Pana z choroby. Proszę przysłać 2 zł. na koszt korespondencji oraz fotografię i próbkę włosów.”

I tym razem warszawiak spełnił

żądanie „doktora”,

nawet więcej, posłał bowiem do Katowic podobiznę żony swej Heleny oraz pasmo jej włosów.

Dodać wypada, że pani Tomaszewska cieszy się również znakomitem zdrowiem.

Po upływie dwu tygodni nadeszła z Katowic przesyłka za zaliczeniem. Należało zapłacić 30 złotych przy odbiorze.

— Stracę, ale zdemaskuję oszusta! — zdecydował pan Józef. Odebrał paczkę, przyniósł do domu i

weswał świadków,

w których obecności otwarto skrzynkę.

Znaleziono w niej osiem szklanych flakoników o pojemności 3 ctm. każdy, przyciemniona połowa była stłuczona. Poza tem były cztery karteczki

z napisem „Józef”

i cztery z napisem „Helena”, informujące o sposobie przyjmowania lekarstw oraz dwa kropplomierze.

W buteleczkach znajdował się mętny płyn, pachnący

siarkowodorem.

Pan Tomaszewski zaniósł przesyłkę do urzędu śledczego, skąd odesłano wszystko do laboratorium.

Analiza chemiczna ustaliła, że flakoniki zawierają wodę z nieznaczną domieszką gipsu, siarczków alkalicznych i soli kuchennej

Sprawa oparła się o prokuratora. „Cudowny” lekarz, określający choroby

z włosów i fotografii,

w ten sposób odpowiedział listownie:

„Leki, które wysyłam, są odpowiednie dotyczących chorób, według tej djagnozy, na którą osobę w jej nieobecności zbadalem...”

Tłomaczenie stanowczo niedość jasne. Pan Honisch nic nie wspomina

o swych lekarstwach.

Należałoby jak najrychlej położyć kres szarlatanerii.

32 tygodnie aresztu za obrazę wicepremiera.

Zasądzenie redaktora łódzkiego „Rozwoju”.

W sądzie ogęgowym w Łodzi rozpatrywano sprawę p. Edmunda Bartoszka, red. odp. dziennika „Rozwój” oskarżonego o to, że w dniu 20 października r. ub. ukazał się w tem piśmie artykuł p. t. Bartel, Bartek żydowski.”

Artykuł piętnował rzekome faworyzowanie żydów przez politykę p. Bartla.

Sąd skazał p. Bartoszka na 32 tygodnie aresztu i pokrycie opłat sądowych. Proponowaną przez obronę kaucję, sąd odrzucił.

Jak się robi sensacje?

Nie było ani napadu, ani rabunku.

Stołeczna prasa podała wielce sensacyjną wiadomość o obrabowaniu kurjera min. spraw zagr. pod Babami.

Jak się „robi” sensację w prasie, najlepiej widać z powyższego zdarzenia. Przedewszystkiem sam tytuł: „Napad bandycki”.

Napad bandycki może wtedy mieć miejsce, gdy napadu dokonywa zorganizowana szajka, lub jeden z jej członków. Tymczasem w danym wypadku nic podobnego nie było, bo do przedziału wdarł się zwykły opryszek, któryby na widok bandyty napewno struchlał.

Dalej waliza nie była dyplomatyczną, lecz skórzaną, a dyplomata polskim był p. Jan Tomaszewski, konsul, który jechał do Warszawy z doku-

mentami, znajdującymi się w walizie.

W przedziale oprócz p. Tomaszewskiego nikogo więcej nie było, a ponieważ konsul spał, przeto nie można powiedzieć, czy opryszek miał rewolwer w ręku, czy też nie.

Faktem tylko zdaje się być, że złodziej stał na kojtarzu, a, wyciągnawszy rękę, zdjął z półki walizę, nie domyślając się, że wewnątrz znajdują się dokumenty dyplomatyczne. Całą korespondencję wraz z częścią garderoby i ielizny, w ciągu kilku godzin po wypadku znaleziono w niedalekiej odległości od toru kolejowego. Tegoż dnia znaleziono resztę.

O tem wszystkim jednak pisze tylko prasa prowincjonalna.

Soboty angielskie na kolejach.

Uchwała rady ministrów ustanowiła dla biur i urzędów państwowych skrócony czas urzędowania, przez wprowadzenie, t. zw., sobót angielskich na przeciąg całego roku.

W kolejnictwie uchwała powyższa ma mieć zastosowanie jedynie w biurach dyrekcji i w oddziałach, natomiast w biurach kas towarowych na większych stacjach, w kasach stacyjnych, w biurach zarządów warsztatów kolejowych i innych które pracują bez żadnych przerw, urzędowanie odbywa się w godzinach ściśle określonych.

Zrozumiałą więc jest krytyka wyświadczona pracownikom biur, pominiętych w wspomnianej wyżej uchwale, gdyż

im należałoby w pierwszym rzędzie przyznać prawo do korzystania z ulg pod postacią zmniejszonych godzin urzędowania w dnie sobotnie, tembardziej, że pracownicy ci są gorzej uposażeni od urzędników dyrekcyjnych i oddziałowych i w pracy swej więcej wyzyskiwani.

Zarząd główny Z. U. K., wystąpił w obronie pokrzywdzonych, zwróciwszy się do ministra komunikacji z memorjałem (nr. 289) w d. 21 stycznia r. b. z prośbą o wystąpienie na radzie ministrów o rozciągnięcie sobót angielskich na niewymienione w uchwale w ramach kolejnictwa, a mające nieprzerwany tok urzędowania i pozbawione ulg w pracy w dnie sobotnie, biura.

Zdemaskowanie szarlatana.

„Cudowny lekarz” stawia djagnozę z pisma, włosów i fotografii.

Obiecuje leczenie na odległość przy pomocy radio!

Od kilku tygodni liczni mieszkańcy Warszawy otrzymują pocztą cyrkularze reklamowe wysyłane przez szarlatana, A. Honischa z Katowic.

Między innymi p. Józef Tomaszewski (Dzika 74)

otrzymał ulotkę

koloru czerwonego, namawiającą do kuracji metodą „Sana”. Treść tego dokumentu była sklecona w sposób niegramatyczny, a tytuł oznaczał:

Budżet w radzie miejskiej.

Echa posiedzenia poniedziałkowego.

Poniedziałkowe posiedzenie rady miejskiej obfitowało w tyle ciekawych momentów, że nie sposób poświęcić wszystkim odpowiedniej ilości miejsca.

Starcia prawicy z lewicą wybuchły co chwila. Z jednej strony radni Wolff i Michael, z drugiej ławnik Kurek walczyli, jak lwy, w obronie swych stanowisk. Ławnik Kurek wyjść musiał zwycięsko, gdyż miał za sobą karną większość.

Tę karność klubu PPS. koło gospodarce w pewnej chwili napiętnowało, jako objaw, który nie powinien mieć miejsca. Tymczasem z doświadczenia wiemy, że właśnie w kole gospodarzem i wogóle w klubach prawicowych bądź w radach miejskich, bądź w sejmie i senacie panuje największa karność i bezwzględne podporządkowanie się uchwałom klubu.

Sprawa wynagrodzenia ławników, którzy zgodnie z zarządzeniem władz nadzorczych, powinni pobierać wynagrodzenie miesięczne, a nie od posiedzenia, jak było dotąd zabrała b. wiele czasu.

Ławnicy brali dotychczas po 15 zł. za posiedzenie. Obecnie zaproponowano wynagrodzenie miesięczne w kwocie 189 zł.

Przeciw temu wystąpił r. Wolff, który twierdził, że ławnicy powinni sprawować swe funkcje obywatelskie honorowo, zwłaszcza, że wszyscy obecni ławnicy są albo zamożni, albo też mają dobrze płatne posady. Ponieważ zarząd miasta odbywa przeciętnie 6 i ćwierć posiedzeń, przeto za jedno posiedzenie wypadnie 30 zł., co jest stanowczo za drogo.

To wynagradzanie ławników razi tem więcej, że radni miejscy poświęcają swój czas bezpłatnie i że kilku pp. ławników nie bywają na posiedzeniach rady miejskiej, za

które nie pobierają wynagrodzenia

Wniosek zmniejszenia płac ławnikom złożył prezydent ławnik inż. Porczyński. Przy głosowaniu za wnioskiem głosowała prawica i... ławnik p. Ufel, który, jak wiadomo, jest socjalistą.

„Kur. Zachodni” podnosi to stanowisko p. Ufla. I my jesteśmy zdania, że p. ławnik Ufel, zachował się bohatersko, zwłaszcza, że on jeden wśród ławników jest upośledzony pod względem zarobków. Ale w takich razach, gdy idzie o skórę ławników, zainteresowani powinni opuścić salę. Wówczas „Kur. Zach.” nie potrzebowałby segregować głosujących na zasługujących i niezasługujących na szacunek.

Ogłoszenia w „Głosie Zagłębia” uchwał rady miejskiej i przewidziany na ten cel wydatek 3 tys. zł. rocznie wywołały na prawicy burzę protestów. Radny inż. Michael twierdził, że za tę sumę można całe miasto zalepić plakatami i że ta suma jest za wielka. Nam się zdaje, że oblepianie miasta plakatami powinno należeć już do przeszłości i magistrat nie powinien robić konkurencji kinom.

Sosnowiec wśród wielkich miast Polski wydaje najmniej na ogłoszenia. Dość przejrzeć pisma łódzkie, lubelskie i jakie kto chce jeszcze, by się przekonać, że wszędzie pisma uwzględniane są częściej od murów i ścian.

Aż dziwno, że nie zaproponowano radzie, by swe uchwały obębniła na wzór Sławkowa. Byłoby jeszcze taniej i weselej.

Wczoraj odbyło się drugie posiedzenie rady miejskiej, poświęcone sprawie budżetu. Sprawozdanie z posiedzenia znajdują czytelnicy jutro.

4 tysiące złotych na kupno własnej nieruchomości. Miejskiemu seminarjum nauczycielskiemu w Dąbrowie podwyższono subsydlum z 500 złotych na 1000 złotych, a t.w. opieki nad Górą Zamkową do 500 złotych. Inspektora samorządu gminnego p. Sztajnera postanowiono wysłać do Warszawy na specjalny kurs, celem dokładnego zaznajomienia się z prowadzeniem i kontrolą gminnych kas pożyczkowych. Wreszcie do komisji gospodarczej wyższych kursów nauczycielskich w Zagłębiu wybrano p. postła Brzostowskięgo.

O stosunek organów szkolnych do organów gminnych. Dla uregulowania wzajemnego stosunku organów samorządu terytorjalnego i samorządu szkolnego, który do chwili obecnej nie zawsze rozwijał się należycie, min. spraw wewn. wydało zarządzenie, zezwalające organom gminnym, którym rady szkolne przesyłają projekt wydatków szkolnych do uchwalenia na wprowadzenie zmian w projekcie, o ile są one wywołane koniecznością dostosowania ich do całego budżetu gminy.

Z chwilą zaś, gdy gmina nie uchwali budżetu szkolnego według projektu rady szkolnej, rada może przesłać go bezpośrednio władzy nadzorczej nad gminą, w celu przymusowego wstawienia go do budżetu gminy. Gdyby jednak i tu władza odmówiła żądaniom rady szkol-

KINO „OAZA” Sosnowiec. Dziś i dni następne **Białe Noce** (Primaballerina Jęgo Cesarskiej Mości) Monumentalny dramat w 12 aktach z życia Cesarskiej Rosji lat ostatnich, oparty na tle głośnej powieści LAURIDS BROUNA.

KINO „Sfinks” Sosnowiec. Od soboty 5-go do niedzieli 13 go marca r. b. **Złodziej z Bagdadu** Epos Wschodu w 2 serjach — 12 aktach razem (całość) W roli tytułowej fenomenalny tragik DOUGLAS FAIRBANKS.

KINO „CORSO” BĘDZIN. Od czwartku 10-go do niedzieli 13-go marca r. b. **Modelka z Montmartre** przepiękny dramat erotyczno-sensacyjny w 10 aktach. Anons! Od poniedziałku 14-go **ZŁODZIEJ Z BAGDADU.** Anons!

nej, to przysługuje jej prawo odwołania się do jeszcze wyższej władzy nadzorczej w stosunku do wspomnianych gmin.

Sosnowiec uczcił 25-lecie pracy Andrzeja Struga. Zgodnie z uchwałą rady miejskiej w Sosnowcu powołany został komitet obchodu dwudziestopięcioletnia jubileuszu Andrzeja Struga. Do komitetu honorowego powołano 60 osób; do komitetu wykonawczego wchodzi: pp. Radek, dr. Tatarzanka, Braun, Mazur, Rychter i jako referent z ramienia magistratu — prof. Dobrowolski.

Termin urzędzenia akademii nie został ustalony, gdyż zależne to jest od tego, kiedy Strug będzie mógł przybyć do Sosnowca.

Komitet honorowy wystąpić ma do rady miejskiej o przyznanie jubilatowi nagrody literackiej.

Przeciw profanacji cmentarzy wojennych. Wojewoda kielecki p. Manteuffel wydał odezwę w sprawie poszanowania 525 cmentarzy wojennych, znajdujących się na terenie województwa. P. wojewoda zaleca, by cmentarzy tych nie zaorywano i nie profanowano, gdyż na zasadzie traktatu wersalskiego cmentarze wojenne muszą być utrzymane w porządku, a w razie ich sprofanowania czy zniszczenia państwo będzie zmuszone doprowadzić do porządku na swój koszt.

Z życia rzemieślniczego. Onegdaj w magistracie sosnowieckim odbyło się posiedzenie delegacji rzemieślniczej z udziałem starszych i podstarszych cechów. Sprawę popierania szkolnictwa zawodowego będzie omawiana na przyszłym zebraniu, na które mają być przygotowane odpowiednie referaty. Pilne sprawy bieżące nie pozwoliły nawet na odczytanie wszystkich sprawozdań cechowych. Na zebraniu obecni byli przedstawiciele wszystkich cechów, co świadczy, iż rzemieślnicy interesują się swymi sprawami.

Fabryka porcelany w Czeladzi. W tych dniach w Czeladzi zostanie uruchomiona fabryka porcelany p. Henryka Norymberskiego. Do fabryki, zatrudniającej obecnie 20 robotników sprowadzono kilku specjalistów-ceramików z zagranicy. Gdy fabryka będzie już w pełnym ruchu, to znajdzie w niej zatrudnienie 80 robotników.

Wzorowy czyn. Na ostatnim posiedzeniu zarządu straży pożarnej w Grodźcu, między innymi uchwalono, aby drzewka posadzone jesienią, na placu straży, zasilić cieczą z szlachtuza.

Postanowiono zwrócić się z prośbą do p. Stanisława Kubicy właściciela miejscowej reżeni o kupno tejże cieczy.

Wzoroby obywatel p. Stan. Kubica wspomnianą cieczą odwiózł własnym koniem bezinteresownie kilka beczek do ogrodu straży. Członkowie czynni, drzewka odoniczkowali ziemią, zasilili cieczą i przymocowali do palików. Może być nadzieja, że drzewka starannie utrzymane, szybko się przyjmą, rozrosną i dadzą obfity owoc.

Masowe zwolnienia. Z d. 15 b.m. kopalnia Czeladź zwolni 550 robotników, którym wymówiono pracę w d. 28-go lutego r. b.

Nagły skon w Będzinie. W d. 9 b. m. o godz. 5 rano znaleziono na strychu szkółki żydowskiej przy synagodze, ul. Zamkowa Nr. 7 w Będzinie, zwłoki 60 letniego Joska Margulesa z Czeladzi. Według wyjaśnień, otrzymanych na miejscu, Margules był chorym umysłowo, nie miał mieszkania i nocował gdzie się da. Śmierć go właśnie zabrała w chwilowym schronisku na strychu.

Kto zgubił? W podkomisarjacie p. p. na Pogoni w Sosnowcu jest do odebrania znaleziona na ulicy szyba od latarni samochodowej w oprawie niklowej.

Z sądu okręgowego w Sosnowcu.

Awanturniczy ślązak

Władysław Majcherkiewicz l. 26, zam. w Mysłowicach, udał się dnia 15. I. 1926 r. na zabawę do Grabocina pod Strzemieszycami. Zabawiano się wesoło u Mieczysława Wieczorkiewicza, wypijając sporą ilość wódki.

Gdy już wszyscy byli w różowych humorach, wybuchła między gośćmi sprzeczka.

Noże i siekiery fruwały w powietrzu

W pewnym momencie Majcherkiewicz złapał w rękę siekiere i zamierzył się nią na Mieczysława Wieczorkiewicza.

Straszny wypadek przy pracy. W d. 8 b. m. na kop. Saturn na dole w III polu oberwał się kawał węgla i zranił ciężko starszego górnika Jana Listka, żonatego, lat 44, z Czeladzi.

Odwieziony do szpitala kasy chorych w Czeladzi Listek zmarł o godz. 8.35 wieczorem.

Nie udało się... Barbara Urbanska, zamieszkała w Sosnowcu przy ul. Kamiennej 8, zamierzała wyjąć z kieszeni Agnieszce Zychon z Dębina pod Katowicami 12 zł. Policja skierowała sprawę do sądu.

W podróż naokoło świata. W d. 8 b. m. Anastazja Sroka, zamieszkała na kol. Grabocin, zameldowała na posterunku p. p. w Kazimierzu, że 14-letni syn jej Robert zabrał ubranie, pożyczyl od sąsiada Szyby 40 zł. i wraz z kolegą swym Bolesławem Miśkiewiczem uciekli z domu.

Przypuszczać należy, że z tak wielką sumą chłopiec nie zajadzie daleko i po kilku dniach wróci do domu.

Kradzież królików. Z komórki W. Gajewskiego przy ul. Wysokiej 19 w Sosnowcu skradziono króliki. Sprawcami kradzieży są: 27-letni Stanisław Łaszewski, zam. w Sosnowcu przy ul. Moniuszki i Jan Dąbek z Miłowic, Podjazdowa Nr. 5.

Szczęście, że ten zdążył złapać za rękę siekiery, wskutek czego, miast otrzymać cios ostrzem, został uderzony obuchem w głowę. Cios wywołał długotrwałą chorobę i przez lekarzy został zaliczony do uszkodzeń ciężkich.

Wobec takiego stanu rzeczy, prokuratura pociągnęła Majcherkiewicza do odpowiedzialności karnej, za spowodowanie ciężkiego uszkodzenia ciała. Sąd okręgowy skazał awanturnika na 2 miesiące więzienia, zaliczając mu areszt prewencyjny.

Japonia rozpada się w gruzy i zgłiszcza.

Miasta w płomieniach ludność ucieka w panice 10.000 ofiar strasznego kataklizmu.

Z dalekiej Japonii nadchodzą z ów zgrozą przejmujące wieści o wielkim trzęsieniu ziemi, które znaczną część tego kraju zamieniło w gruzy.

To państwo wysp, w których

łonie warczy złowrogo 35 niewygasłych wulkanów,

zastępowane jest wciąż przez katastrofy trzęsienia.

Kronika.

KALENDARZYK.

MAJEC
10
Czwartek
Dziś 40 Męczenników
Jutro † Konstan.
Wschód słońca 6 05.
Zachód „ 5 29.

Z zarządu m. Sosnowca. Na onegdajszym posiedzeniu zarządu m. Sosnowca zatwierdzono plany budowy kilku domów, budowę transformatora na ul. Targowej i plan podstacji tramwajowej przy tunelu Ditla. Zaangażowano na lekarza dzielnicowego d-ra Erazma Wierzbickiego. Postanowiono zapisać się narazie na 1 udział w organizowanym tow. spółdzielczym budowy piekarni mechanicznej, rozpatrzone wreszcie kilka spraw podatkowych.

Z posiedzenia wydziału powiatowego. W ubiegły poniedziałek odbyło się posiedzenie członków wydziału powiatowego sejmiku będzińskiego, pod przewodnictwem p. starosty Olpińskiego. Rozpatrzono i załatwiono sprawy następujące: postanowiono opracować szczegółową monografię sejmiku będzińskiego i na ten cel wstawiono do budżetu 3 tysiące złotych. Zrzeszeniu samorządu powiatowych w Warszawie uchwalono udzielić pożyczki, w wysokości

Ostatnie wielkie trzęsienie ziemi nawiedziło Japonię w maju 1925 r. Obecnie, jak to już doniosły telegramy z Tokio, straszna ta katastrofa dotknęła znów szereg miejscowości, które wyglądem swym przypominają wojenne pola Francji, zorane ogniem olbrzymich dział niemieckich.

Wszędzie zgliszczą i gruzy

Tysiące ludzi, pozbawionych dachu nad głową, opuściło swe zniszczone miasta i ciągnie długim szlakiem po śniegiem jeszcze pokrytych drogach, szukając schronienia jaknajdalej od dawnych swoich sadyb.

Wzdłuż dróg leżą setki chorych i rannych,

do których nie dotarły jeszcze lotne oddziały ratunkowe.

W gruzach leży 5 miast japońskich i znaczna ilość miasteczek. Liczba ofiar w ludziach dochodzi do

10 tysięcy zabitych.

Trzęsienie ziemi dało się odczuć w poniedziałek 7 b. m. o godz. 4.30 rano. Było ono tak

silne, że sejsmograf w Osaka rozbił się na drobne kawałki.

Stolica Japonii, Tokio, tym razem szczęśliwie uniknęła katastrofy. Natomiast padły jej ofiarą trzy następne wielkie miasta, położone na północ od stolicy: przeszło milionowe Osaka i dwa półmilionowe miasta Kobe i Kjoto.

Osaka, która podczas trzęsienia ziemi w r. 1925 najmniej ucierpiała, obecnie ma wiele domów zniszczonych i wielu zabitych. Między Osaka i Kobe stanęło

kilka gazowni w płomieniach,

a ogień przetrząsnął się na domy mieszkalne. Kjoto straciło dwa tysiące ludzi. Miasto Mineyama całe w gruzach — zginęło tam około 4 tysięcy ludzi. Miasto Kokoro w płomieniach. Władze poleciły artylerji

bombardować

część tego miasta, by w ten sposób zapobiec rozszerzaniu się pożaru. To samo zarządzono w porcie Tortori.

14-ta Loteria Państwowa.

24 dzień—V klasa.

Główne wygrane:

- 3.000 zł. n-ry: 17972 45410 78046.
- 2.000 n-ry: 2660 21491 37256 55108 55301 58460.
- 1.000 zł. n-ry: 14113 52817 52953 68930 6960 78025.
- 600 zł. n-ry: 257 14284 14558 15443 22886 24632 28605 38157 38841 50848 53377 55512 64239 64399 69590 74562.

BIURO MIERNICZE
Aleksandra Jax-a Dębickiego
SOSNOWIEC
ul. Piłsudskiego 64.

ROZKŁAD JAZDY

pojazdów osobowych w Sosnowcu obowiązujący od dnia 15 maja 1926 r.

PRZYCHODZĄ:

- Z Maczek: 0.30, 7.10, 13.08.
- Z Katowic: 0.42, 1.18, 2.50, 4.16, 4.56, 6.48, 8.30, 8.58, 9.50, 10.03, 11.43, 12.43, 13.28, 14.13, 14.58, 15.50, 17.01, 17.28, 17.55, 18.51, 19.29, 20.13, 22.23, 23.18
- Z Warszawy Gł.: 1.07, 7.31, 19.00, 19.52
- Z Dębina: 2.38, 19.34.
- Z Łodzi Kal.: 3.50 (połącz. z Poznania)
- Z Szczakow: 4.38, 17.15, 23.10 (połączenie z Krakowa).
- Z Ząbkowic: 5.42, 8.22, 15.25, 16.53, 18.27, 21.14.
- Z Zawiercia: 9.36.
- Z Częstochowy: 10.26, 13.39, 17.36, 23.36
- Z Warszawy Wsch.: 12.32.
- Z Kazimierza: 7.12, 16.47, 20.02, 22.52.

ODCHODZĄ:

- Do Katowic: 0.35, 1.12, 2.47, 4.00, 4.41, 5.47, 7.13, 7.42 (połącz. do Żywca), 8.27, 9.43, 10.31, 12.36 (połącz. z Dębina Zdobun), 13.12, 13.43, 15.30, 16.57, 17.42, 18.32, 19.10 (połącz. Bielsko—Żywiec), 19.41 (Dębina—Zdobunów), 19.56 (Bielsko—Żywiec), 21.17, 22.13, 23.13, 23.40.
- Do Szczakow: 0.47 (wagon do Krakowa), 12.48, 18.00.
- Do Warszawy Gł.: 1.23, 8.40 (połączenie do Żywca), 9.55, 22.33.
- Do Dębina: 2.56, 10.08 (połączenie Kowel—Zdobunów).
- Do Łodzi Kal.: 23.27 (połącz. Poznań).
- Do Maczek: 4.20 (wagon bezpośredniej komunikacji Kraków), 9.00, 20.20
- Do Częstochowy: 5.00 (połączenie do Kielc) 11.50, 14.18, 17.34.
- Do Zawiercia: 6.50.
- Do Ząbkowic: 13.33, 15.05, 15.53, 18.55, 19.32
- Do Kazimierza: 5.12, 15.00, 18.27, 20.36
- Do Warszawy Wsch.: 17.08.

Zniżony cennik wędlin, mięsa i słoniny.

Za 1 kg.:

Słonina bez względu na grubość	zł. 3.50
Kielbasa krakowska	„ 4.00
„ serdelowa	„ 3.60
„ krajana wieprzowa	„ 3.60
Parówki	„ 4.00
Serdelki	„ 3.60
Kiszka pasztetowa	„ 3.60
Rozmaitości	„ 4.00
Szynka	„ 5.00
Polędwica	„ 6.40
Schab bez dokładki	„ 3.20

Ceny powyższe moich wyborowych wyrobów obowiązują aż do odwołania.

Sprzedaj tylko za gotówkę. Odbiorcom hurtowym rabat.

JÓZEF KOSS

SOSNOWIEC, Warszawska Nr. 14.

Telefon 2-27.

UWAGA: Drugi sklep od bramy.

Proszę się przekonać!

Ze najwykwintniejszego strzyżenia Sz. Pań i ondulacje wykonywa się w zakładzie fryzjerskim przy ulicy Warszawskiej Nr. 10, gdzie został otwarty z dniem 4-go marca

specjalny dział dla Sz. Pań

pod kierownictwem specjalisty pierwszorzędnych firm wiedeńskich i zagranicznych, który potrafi zadowolnić najwybredniejszy gust Sz. Pań.

Specjalność **PIELĘGNOWANIE CERY** według własnej metody po cenach konkurencyjnych.

Polecając się łaskawym względem Sz. Pań, pozostaje z poważaniem

F. ŻMUDA

Sosnowiec, ul. Warszawska 10.

Maszyny do pisania, rachowania, kopjowania, powielania i t. p. naprawia i przerabia szybko i dokładnie jako specjalność

f. J. Łańcucki i Syn

fabryka manometrów i warsztaty mechaniczne w Sosnowcu, Warszawska 10, tel. 29.

Obiady Gospodarskie

smaczne, zdrowe i obfite po cenach urzędowych wydaje na miejscu i do domów

BUFET NA TARGOWICY

Sosnowiec, ul. Teatralna.

DRUKARNIA HANDLOWA

R. MONSIORSKI

WYKONYWA:

Blankiety firmowe, karty pocztowe, koperty, cyrkularze, broszury, cenniki, czasopisma, afisze, oraz wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące.

Wykonanie solidne i punktualne.

Wykonanie solidne i punktualne.

Będzin, Plac 3-go Maja 4. Tel. 84.

MAGAZYN GALANTERYJNY

PAWEŁ KUCHARSKI

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

NA SEZON BIEŻĄCY:

Bielizna męska i damska. Kapelusze i czapki. Trykoty, swetry i żakiety wełniane. Rękawiczki. Krawaty. Pantofle zakopiańskie i skórkowe. Dodatki do sukien. :: :: Ceny konkurencyjne!

Uwaga!

Nowość!

Sp.zedaż elektrycznych aparatów — odkurzaczy

„ROZAREX”

Cena tylko 315 zł. na dogodnie spłaty.

Na żądanie dodajemy dodatkowe części: aparat do suszenia włosów, bielizny, rozpylacz, dezynfektor, wchłaniacz do fortepianów, bibliotek, rzeźb, sztukaterij i t. p.

PROSIMY ŻAĆ GRATISOWYCH DEMONSTRACJI.

Zakład odkurzania lokali aparatami elektrycznymi „SANITAS”.

SOSNOWIEC, ul. Piłsudskiego L. 70.

TELEFON Nr. 5-57. — :: :: — TELEFON Nr. 5-57.

W. GRAJCAR, Sosnowiec

Modrzejowska 15. — Telefon 6-56.

Zawiadamia, iż już nadeszły włosenne okrycia damskie i kostjomy oraz poleca w wielkim wyborze:

Towary manufakturalne, firanki, kapy, chodniki, dywany, gobeliny, aksamity, jedwabie, wełny, plusze i płótna. Specjalny dział materiałów męskich: kamgarny ubraniowe, smokingowe i spodniowe. Gabardiny oficerskie i na palta.

Sprzedaj za gotówkę i na raty na bardzo dogodnych warunkach.

Drobne ogłoszenia.

Nauka i wychowanie.

Udzielam lekcji gry na skrzypcach po cenach niskich. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Średnia 8. A. Szczyński.

Kupno i sprzedaż.

Sprzedam skrzypce za 150 zł. Wiadomość w Administracji

Do sprzedania 3 place w Sosnowcu. Wiadomość w administr. „Expres Zagłębia”.

Tanio sprzedam auto 6-cio osobowe osobowe marki „Gase” 40 Hp. na chodzie. Sosnowiec, Staropogońska 13.

Posady i prace.

Potrzebny czeladnik krawiecki na duże sztuki. Grodziec, ulica Kościuski obok poczty. E. Górski.

Potrzebna sklepowa do składu wędlin Warszawska 14 Koss.

Potrzebni chłopcy od zarz do roznoszenia gazet jak również do sprzedaży ulicznej. Zgłaszać się u p. Sokoła, restauracja Zawiercio.

Potrzebny zdolny kamaznik Sosnowiec Orla 9. Stanisław Sołtysik.

Poszukuje się energicznych panów celem zbierania fotografii na portrety za wysoką prowizję. Zgłaszać się z dokumentami. Zakład fotograficzny i portretowy M. Stelmaszczyk, Sosnowiec, Orla 4.

Lokale.

Do odstąpienia lub zamienienia lokalu nadający się na restaurację, ewentualnie sklep w dobrym punkcie. Wiadomość A. Fiderkiewicza, Będzin, Czegladzka 20.

Różne.

Wzywam p. Henryka Łukasza do wykupienia swojej walizki do dnia 16 b. m. gdyż ją sprzedam. Władysław Kwas.

Pracownia pończoch. Przyjmuje się pończochy do nadrabiania i wstawiania oraz wszelką reperację jedwabnych. Wiadomość ul. 3-go Maja Nr. 22.

Najlepszym podarunkiem dla Józefa lub Józki, jest portret wykonany w Zakładzie Lazara w Sosnowcu, Piłsudskiego 14.

Wacław Pożyłek zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

Imieninowy prezent! Śliczny portret pastelowy, sepia lub czarny wykonany w Zakładzie Artystycznym S. Mieszkowskiej, Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 20. Zdjęcia wykonywa się od 9 rano do 7 wiecz. po cenach niższych.